

Перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження не вичерпує порушеної проблеми. З метою подальшого підвищення якості роботи з питання формування у дошкільників основ ЗСЖ важливо поглиблено вивчити можливості використання технології «Приз здоров'я» (за І. Кузнєцовою, Н. Сінягіною). Це сприятиме вихованню у дітей свідомого ставлення до власного здоров'я як шляху до еталону здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА

1. Денисенко Н., Аксьонова О. Через рух – до здоров'я дітей: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2009.
2. Денисенко Н., Лиходід Л., Лупінович С., Михайличенко А. Витоки здоров'я дитини: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2010.
3. Система роботи з психофізичного розвитку дитини / Авт.-упор. В.В. Єфремова. Тернопіль: Мандрівець, 2009.
4. Дубогай О. Навчання дітей в русі: Здоров'язберігаючі педагогічні технології в початковій школі. Київ: Вид. дім «Шкільний світ» Вид. Л. Галіцина, 2005.

Кулікова І. Ю.

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри англійської мови в судноводінні
*Херсонська державна морська академія
м. Херсон, Україна*

ЦІЛІ АКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Після проведених у США досліджень стосовно ефективності різних методів навчання загальновідомо, що здобувачі засвоюють приблизно 5 % навчального матеріалу; прослуханого на лекції – 10 %; прочитаного матеріалу – 50 %; навчального матеріалу, поданого на лекції з використанням різних засобів уточнення – 70 %; того, що учні обговорюють в дискусійних групах – 80 % навчального матеріалу, який одразу ж закріплюється власними практичними діями; і 90-95 % того, чому здобувачі навчають інших [2; с. 64]. Звідси зрозуміло, що найвищої результативності процес навчання може сягнути за умови використання таких методів, які забезпечують активне включення здобувачів в обговорення, виконання практичних дій і навчання інших.

У педагогіці під активними методами навчання розуміють такі способи організації взаємодії педагога та студентів, які мотивують останніх до самостійного, ініціативного і творчого освоєння навчального матеріалу. Відмінними рисами активного навчання є примусова активізація мислення, самостійне творче вироблення рішень, підвищений ступінь мотивації і емоційності навчання. В умовах такого навчання студент вимушений сам активно шукати чи формувати нові знання за допомогою педагога або за участю інших студентів. При цьому, обов'язково враховуються індивідуальні здібності і можливості кожного здобувача. Ключовим моментом активного навчання є колективна діяльність і дискусійна форма обговорення. Активне навчання передбачає також розвиток в здобувачів механізмів самоконтролю, саморегулювання, самоосвіти, заснованих на умінні аналізувати, узагальнювати, творчо використовувати знання і власний досвід.

Поява і розвиток активного навчання обумовлена тим, що перед самим навчанням встали нові завдання: не тільки дати таким, що вчать знання, але і забезпечити формування і розвиток пізнавальних інтересів і здібностей, творчого мислення, умінь і навиків самостійної розумової праці. Виникнення нових завдань обумовлене бурхливим розвитком інформації. Якщо раніше знання, отримані в школі, технікумі, вузі, могли служити людині довго, іноді протягом всього його трудового життя, то в століття «буму інформації» їх необхідно постійно оновлювати, що може бути досягнуто головним чином шляхом самоосвіти, а це вимагає від людини пізнавальної активності і самостійності.

Пізнавальна активність означає інтелектуально-емоційний відгук на процес пізнання, інтерес до діяльності та здобувачів.

Під пізнавальною самостійністю прийнято розуміти прагнення і уміння самостійно мислити, здатність орієнтуватися в новій ситуації, знаходити свій підхід до рішення задачі, бажання не тільки зрозуміти засвоєвану учбову інформацію, але і способи добування знань, критичний підхід до думок інших, незалежність власних думок.

Пізнавальна активність і пізнавальна самостійність – якості, що характеризують інтелектуальні здібності здобувачів до учення. Як і інші здібності, вони виявляються і розвиваються в діяльності. Відсутність умов для прояву активності і самостійності приводить до того, що вони не розвиваються. От чому тільки широке використання активних методів, спонукаючих до розумової і практичної діяльності, причому з самого початку процесу навчання, розвиває такі важливі інтелектуальні якості людини, що забезпечують надалі його активність в постійному оволодінні знаннями і застосуванні їх на практиці.

Саме на вирішення цих завдань направлені проблемно-пошукові і творчо-відтворюючі методи. В основних напрямках перебудови вищої

освіти в країні поставлено завдання перейти від масового, валового навчання до посилення індивідуального підходу, розвитку творчих здібностей майбутніх фахівців морської галузі, спираючись на їхню самостійну роботу, активні форми і методи навчання. Роль викладача морської англійської мови, при цьому, поставити вдалі цілі не тільки заняття, а і кінцеві, як для навчального модулю так і для навчальної програми вивчення морської англійської мови.

Під цілями навчання розуміються плановані результати вивчення іноземної мови здобувачем.

А. Макаренко виділяв ціль навчання як кінцевий результат діяльності, тому це поняття за обсягом менше, ніж мета навчання, і входить у мету як її складова, воно вужче за змістом, а отже, конкретніше, ніж мета навчання. Це – спільна діяльність викладача та здобувача, виражений у точних, однозначних категоріях і поняттях [1; с. 330].

Традиційно у вітчизняній педагогічній науці та практиці виділяють три основні групи взаємопов'язаних освітніх цілей: 1) навчальних; 2) розвивальних; 3) виховних. Насамперед їх ураховує викладач, готуючись до навчального заняття з морської англійської мови. Навчальні цілі відображають: а) яким обсягом знань, умінь та навичок учень повинен оволодіти на занятті з морської англійської мови; б) на якому рівні: репродуктивному, конструктивному чи творчому; в) яким чином вони застосовуватимуться.

Саморозвиток здобувачів забезпечується створенням сприятливих цьому процесу педагогічних, психофізіологічних, медичних, ергономічних умов. Усебічний розвиток закладених внутрішніх здібностей та нахилів дає можливість здобувачеві вільно орієнтуватися в потоках навчання підвищеної складності та досягати розвивальних цілей різного рівня у структурі їхньої ієрархії.

Особливе значення в групі розвивальних цілей мають ті, які пов'язані із завданнями творчого розвитку та саморозвитку особистості. Важливість постановки цих цілей та їхнього досягнення зумовлюється необхідністю психологічної та технологічної підготовки підростаючої особистості до дій в умовах унікальних, незнайомих ситуацій. За цих умов, розвивальні цілі тісно поєднуються з виховними. Адже йдеться про виховання сміливості та мужності жити логікою власної автентичної долі, певним чином стаючи її господарем [1; с. 331].

Виховні цілі спрямовані на формування світогляду, моральної, трудової, правової, художньо-естетичної, екологічної культури – усіх рис, властивих для представника розвинутого цивілізованого суспільства. Йдеться не про виховання як специфічну педагогічну діяльність, яка має свої методи і прийоми, принципи, засоби впливу на вихованця, загальні та конкретні цілі. Йдеться про процес виховання засобами змісту освіти, який реалізується у процесі навчання. Він має певну

специфіку, оскільки регламентований тим обсягом навчального матеріалу, який вивчається на занятті для визначення виховних цілей, крім змісту навчання, враховуються вік і поведінка здобувачів, їхня підготовленість в освітньому і виховному плані [1; с. 331].

Треба відмітити той факт, що на занятті з морської англійської мови викладач поєднує усі ці три цілі в одну для ефективного кінцевого результату. Для здобувачів морських навчальних закладів цілями навчання морської англійської мови є застосовувати вивчені стандартні фрази – морські мовленнєві одиниці (ММО) – для спілкування в морі та використовувати англійську мову у писемній та усній формах для виконання професійних обов’язків.

Перевірка сформованих знань та вмінь відбувається шляхом проведення усного опитування після кожної теми та проведення тестового контролю на платформі Moodle, що також являється однією з цілей активного навчання морської англійської мови, але більш вужчою, на етапі – вивчення навчального модулю. Нижче представлені деякі варіанти цілей навчальних модулів навчального посібника ‘Seven seas Ahead’:

- описати симптоми та порекомендувати надання першої допомоги для певного пошкодження;
- говорити про нещасні випадки ну судні та дії членів екіпажу для їхнього уникнення;
- охарактеризувати рятувальні засоби, стосовно їхнього використання, будови, процедури запускання на воду;
- підсумувати положення по запобіганню забруднення морського середовища;
- говорити про безпеку судна в межах вимог ISPS Code [4].

Під час заняття викладач також формулює ціль заняття, а здобувачі наприкінці заняття продукують її в різноманітних формах та методах навчання.

Слід зазначити, що сьогодні спостерігається стійка тенденція в деяких школах і вузах до цілеспрямованої підготовки слухачів до складання міжнародних іспитів. Іспити в даному випадку стають не стільки кінцевою метою навчання (отримання сертифікатів і дипломів), скільки об’єктивним показником прогресу в мові.

Що стосується вивчення та викладання саме морської англійської мови, то однією з цілей навчання можна враховувати проходження професійних інтерв’ю в морських міжнародних компаніях, де здобувач повинен продемонструвати усі здобуті уміння та знання з морської англійської мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коваленко О.Е., Брюханова Н.О., Корольова Н.В., Шматков Є.В. Методика професійного навчання: навчальний посібник для студентів

вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей. – Харків: Контраст. – 2008. – 483 с.

2. Кругликов Г.И. Методика профессионального обучения с практикумом. – М.: «Академия», 2008. – 288 с.

3. Скакун В.А. Организация и методика профессионального обучения: Учеб.пособие. – М.: ФОРУМ_ИНФРА, 2007. – 336 с.

4. Across the Ocean: coursebook / [V. Bondarenko, O. Frolova, N. Korniyenko, V. Kudryavtseva, I. Kulikova, L. Lipshyts, O. Makarova]. – Kherson: «STAR» PH, 2020. – 244 p.

Куцинда О. В.

студентка першого курсу

факультету психології, педагогіки та соціальної роботи

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

м. Дрогобич, Львівська область, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ НАСТУПНОСТІ МІЖ ЗАКЛАДОМ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА ШКОЛОЮ

Оновлення сучасної освітньої галузі зумовлює необхідність розв'язання комплексних педагогічних завдань щодо забезпечення наступності між дошкільною, початковою та середньою ланками освіти. Згідно законодавства – це одна з обов'язкових умов реалізації неперервності здобуття освіти, узгодженості її мети, змісту, засобів з урахуванням вікових особливостей дітей. Важливою сьогодні є проблема впровадження концепції «Нова українська школа» та нового Державного стандарту початкової освіти, що потребує додаткових досліджень у цій сфері.

Наступність між закладом дошкільної освіти та школою передбачає врахування рівня розвитку дитини та опору на цей стан безпосередньо в освітньому процесі. Це, своєю чергою, надає можливості для органічного, природного продовження процесу едукації та «безболісного» переходу дитини до молодшої школи [2, с. 10]. Йдеться про забезпечення єдності та взаємозалежності освіти (вчителі початкових класів мають знати і розуміти освітні програми, методи і прийоми виховання у дитячому садку, а вихователі старших дошкільних груп – орієнтуватися на програми та технології навчання у початковій школі) задля уникнення форсування або уповільнення природного темпу розвитку дітей.

Зазвичай наступності можна досягти завдяки взаємозв'язку змісту дошкільної та початкової освіти, який полягає у послідовній реалізації